

JUGOSLOVANSKA BORZO

INFORMATIV. LIST ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO.

Izjaja vsako nedeljo. Teksto del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v srbohrvaškem naričju.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA,
KONGRESNI TRG ŠTEV. 31. TELEFON ŠT. 174.

Razpošilja se menjaje brezplačno po vsej Jugoslaviji in v inozemstvo. Naročalna za stalne prejemnike letno K 24.—. Inzerati po posebnem ceniku.

ŠTEV. 3.

LJUBLJANA, DNE 23. JANUARJA 1921.

LETO III.

Vsebina 3. številke: Clanki: Kletarski tečaji. — Kaj tare našo gostilniško in kavarniško obrt? — Kdo zasluži pri prodaji živil? — Zakaj moremo razpošiljati „Jugoslovansko borzo“ zastoj? — NARODNO GOSPODARSTVO. — Iz malega raste veliko. (Povest. - Dalje.) - Politični pregled. - Razne vesti. - Cene zadnjega tedna. - Novoustanovljena podjetja.

JUGOSLAVENSKO-ŠVICARSKA INDUSTRIJA CRIJEVA

Preporuča svoje veliko skladište
čistih svinjskih seitlinga

u kolutima po 100 metara domačih te istih sortiranih kinezkih u promjeru (kaliber) po 26, 28 i 30 mm. Izvolite pospješiti sa naručbama, dok zaliha traje.

U ZAGREBU (preje J. Pavešič), Na kanalu 48.

Bukova drva

meterska, približno 50 vagonov, se od meseca februarja naprej oddajo od gorenjske postaje. Naslov v upravi našega lista.

„CHOCOLAT IMPERIAL“

Vodstvo tovarne čokolade in likerjev od trapistov, Rajhenburg ob Savi, priporoča svoje proizvode v različnih oblikah.

JURJEVO

terpentinovo
čistilo za čevlje
razpošilja
glavna zaloga

M. Trebar — Ljubljana
Sv. Petra cesta 6. Telef. 539.

Kletarski tečaji.

Državno vinarsko nadzorništvo za Kranjsko v Novem mestu vabl na udeležbo pri kletarskih tečajih, ki jih bo prirejal višji vinarski nadzornik B. Skalicky, s sledečim pozivom:

V primeru z drugimi bolj naprednimi vinorodnimi deželami je naše kletarstvo še na jako nizki stopnji.

Zaradi tega je zlasti sedaj, ko je nastala potreba, da vino izvažamo, nujno potrebno, da se naši vinogradniki poprimejo boljšega kletarjenja ter da pridelujejo dobro, okusno, čisto in stanotitno vino, ker je drugače nemogoče, s pridelki drugih vinorodnih dežel uspešno konkurirati.

Kaj pomaga gospodarju vinogradniku se tako lepo grozdje, ako ne zna iz njega pripraviti take pijače, kakršno se dandanes po svetu zahteva?

Ravnotako je tudi za kletarje, vinske trgovce in gostilničarje, ki posredujejo prodajo vina med pridelovalcem in občinstvom, znanje umnega kletarstva, zlasti pravičnega ravnanja s posodo in z vinom neobhodno potrebno, kajti iz najbolj zlahtne kapljice se z nepravilnim ravnanjem lahko naredi najgusnejša pijača!

Da imajo ukaželjni priliko se v umnem kletarstvu izučiti, priredi višji vinarski nadzornik B. Skalicky pri državni vzorni kleti v Novem mestu tekom tekoče zime več trodnevni kletarskih tečajev.

Kdor se misli katerega teh tečajev udeležiti, naj se zgleda takoj pri državnem vinarskem nadzorništvu v Novem mestu.

Ker je število udeležencev za vsak tečaj omejeno, se je treba, komur je na stvari ležeče, čim prej zglasiti.

Vsak, kdor bo v tečaj sprejet, bo o tem potom posebnega vabila vsaj en teden pred pričetkom tečaja obveščen.

Kaj tare našo gostilniško in kavarniško obrt?

Na prvem kongresu jugoslov. gostilničarstva v Beogradu v dneh 15., 16. in 17. nov. pretečenega leta se je razpravljalo o obdavčenju gostilničarstva, o delu abstinentnih družb, o izenačenju obrtnega zakona, točarinskih in vinskih zakonih, strokovni šoli, o upeljavi enotnih jedilnih listov in o njihovi pravi terminologiji, o ustanovitvi posebne gostilniške komore in obrtne banke itd. Kongresu je prisostvovalo naj 2000 udeležencev iz vseh dežela naše države.

Iz poročila delegata za Slovenijo na kongresu v zadevi točenja žganih pijač posnemamo

LESNOINDUSTRIJSKO PODJETJE in opekarna z vodno silo

zemljiščem, zgradbami, ob železniški postaji, se ngodno proda. Ilovica za strešno in zidno opeko je preizkušena in brez konkurence. Lesa v izobilju. — Dopise pod Š. M. V. na upravo lista.

Friziranje vsaki dan od 3-7. ure.

dam in OLGA SMERKOL
začasno
manicura LJUBLJANA,
Nunska ulica 19/II.

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija

I. Bonač sin, Ljubljana

dobavlja vse vrste kartonaže, vreče in druge papirne izdelke za trgovino in industrijo. - Lepenka, ovojni in pisalni papir
::: v veliki množini. :::

Čitajte naš tednik!

zato zavračajte vse
potvorbe in plagijate
ter zahtevajte
v drogerijah

Od kakovosti
ustne vode
je odvisno

EDINO

ZDRAVJE
ZOB

ODOL

Slamnu hartiju Nirnberšku robu

prodaje na veliko

Jakob S. Konforti,
Beograd, Kralja Petra ulica 40.

Milan Pugelj: Naša leta.

Znani pripovednik Pugelj je izdal v samozaložbi pod gorenjim naslovom izbor svojih novel. Knjiga obsega nad 11 tiskanih pol ter stane kupljena pri avtorju 28 kron, z ovojem in poštino 1 K 50 v več. Naroča se pri pisatelju, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG ŠT. 7. II.

Kdor oglasuje,
ta napreduje.

Vodovodne cevi

v premeru po 4/4 in 5/4 cele oddaja, dokler traja zaloga, mnogo pod dnevno ceno, tvrdka J. Razboršek Šmartno pri Litiji.

GOSPODARSKA ZVEZA

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani

priporoča svojo veliko zalogo špecerijškega blaga, deželnih pridelkov, modre galice in žvepla, nadalje stekla, poljedelskih strojev vseh vrst, najboljših vin in vseh na praški način izdelanih mesnih izdelkov.

Strokovne liste

„Montanistische Rundschau“
„Tagl. Montan-Berichte“
„Petroleum“
„Die Rohölindustrie“
„Tagl. Berichte über die Petrochemieindustrie“
„Zeit. christl. für Eis- und Kälte-Industrie“
„Berg- u. Hüttenmännisches Jahrbuch“
„Jahrbuch d. Techn. Zeitschriften Literatur“

lahko naročite v

Anončna ekspedicija
Al. Matelič, Ljubljana,
Kongresni trg 3.

Ferdo Paar :: Varaždin

trgovina željeza, kuhinjskog namještaja, gospodarskih strojeva, svakovrsnog alata te drvene robe, kao: slavinenega za ormare, držke, čepove i.t.d. i.t.d.

par zanimivih statističnih podatkov. Delegat je skušal doprinesiti dokaze, da se je pitje po vojni v Sloveniji rapidno zmanjšalo in navajal v to svrhu sledeči primer: V enem samem okrajnem glavarstvu, to je v ljubljanski okolici, se je prostovoljno odglasilo in izbrisalo v enem letu 60 gostilniških koncesij, na novo pa se ni ustanovilo nobene gostilne.

V Ljubljani, v mestu samem, je bilo v teku enega leta opuščeni 6 nekdanjih cvetočih obratov, že preje opuščeni in neizvršeni koncesij pa se je desetero proglasilo ugaslim, torej v letih 1919 in 1920 se je šestnajst obratov opustilo, čeprav se je prebivalstvo v Ljubljani od leta 1918 pomnožilo od 50.000 na 80.000 prebivalcev.

Poročevalec je napadal v prvi vrsti pokrajinsko vlado vsled prepovedi točenja žganih pijač, ki ležijo v vrednosti mnogih stotisoč kron po kleteh in postajajo vsled dolge investicije kapitala vsak dan dražje, ki pa jih je vlada navzlic prepovedi točenja obremenila z visokim trošarinskim davkom. Naravno da so se mnogi gostilničarji temu uprli.

Na kongresu je bila sprejeta rezolucija ministrstvu notranjih zadev z nujno prošnjo, da ukaže urediti trošarinske razmere v Sloveniji tako, kakor jih predpisuje naredba ministrstva z dne 15. septembra 1919.

Mi se v marsičem ne moremo strinjati z nazori in mnenji, predlogi in rezolucijami, ki smo jih čitali v detaljnih poročilih kongresa gostilničarstva v Beogradu. Ineti moramo vedno pred očmi, da ni javnost tu radi enega stanu. Navzlic temu stojimo trdno na strani gostilničarske strokovne organizacije, kadar se bori proti naredbam, ki so obrtništvu samemu v večjo škodo kakor pa občinstvu v korist. Pohvaliti moramo v prvi vrsti delo na izenačenju obrtnega zakona za celo državo, izdelavi točarinskih in vinskih zakonov in želimo tej veliki organizaciji pri svojem delu obilo uspeha.

„Jugoslovanska borza“ se pošilja brezplačno, ker se vzdržuje iz dohodkov inseratov, kateri pa imajo vsled tega veliko večji uspeh, ki niso navezani le na krog plačujočih naročnikov.

Kdo zasluži pri prodaji živil?

Pod tem naslovom je prinesel sicer bolj pomeni v nemškem jeziku pisani „Genossenschaft“ agrarnim interesom prilagojeno kalkulacijo, ki bi naj pokazala, kdo zasluži danes pri prodaji živil. Kalkulacija premo upošteva preražljive vrste produkcijskih stroškov v industriji in zapiše razliko med prodajno ceno poljedelskega in tovarniškega izdelka takoj na račun dobička. Navzlic omenjeni napaki kalkulacija ni izgubila toliko na zanimivosti izvedbe kolikor na vrednosti. Upošteva se v prvi vrsti mleko, kruh, krompir, sladkor in vino.

Hektar polja dá pridelok 3000 kg sena v vrednosti 7500 kron (kg a 2.50 K). Če porabi kmet to seno doma, mu zadostuje za prehrano ene glave za pol leta. Pri tem dobi 1100 litrov mleka a 5 K v skupni vrednosti 5500 K. Radi tega rajši proda seno.

Hektar pšeničnega polja da ca 1500 kg pšenice in 3000 kg slame. Pri prodajni ceni 12 K za pšenico in 50 h za slamo da skupno vrednost 19.500 K. Iz te količine bi bilo v najboljšem slučaju mogoče izmleti 1000 kg moke a 18 kron in 500 kg posebej moke najslabše vrste a 4 krone, skupno 20.000 K. Iz teh 1000 kg moke pa napravi

„OST-EXPORT“

Organ für den ::: List za izmenjavo
Waren-Austausch blaga med srednjo
zwischen Mittel- in vzhodno Ev-
und Ost-Europa ropo :: :: ::

Razširjen po Finski, Poljski, Čehoslovaški, Rumuniji, Bulgariji, Jugoslaviji, izhaja v Berlinu.

Zastopstvo: Anončna ekspedicija AL. MATELIČ, Ljubljana,
Kongresni trg 3.

REKLAMNE ZNAMKE IN ETIKETE ZA OVOJNINO

v modernem slogu oskrbi
„Aloma“ Ljubljana, Kongresni trg 3

Cinkovo pločevino

cink (v blokih), cinkov prah prodaja v poljubnih množinah

Državna cinkarna :: CELJE.

Prodajajo se pocinjene cevi

iz litega železa, mufne cevi iz litega železa odtočne cevi, litoželezni odlitki (Fittinge), litoželezni oblikovalni kosil raznih dimenzij, bočni vodni premikalci (Flaschen-Wasserschieber) 50, 80 in 100 mm in drugo gradivo za instalacije, kleparsko in instalacijsko orodje v majhnih množinah. Oddajo se tudi generalnemu kupecu. Dopisi se prosijo na Ed. Swoboda Maribor, Trobarjeva ulica, št. 4.

V Ustanovljeno 1903.

Stampilje
iz kayūka in kovin

Katalog franko

Pečati
Šablone
Klišeji za tisk
Vzvodne tiskalnice
Modeli za predtiskanje perila itd.

Novo!
Datum-stampilje
lastnega izdelka

ANTON ČERNE
graveur

Ljubljana, Dvorščakova ulica, št. 1

Na debelo!
Kuhinjsko posodo
„etagere“

elegantne garniture z napis, prima eksportno bago čehoslovaškega izvora, nudi po tovarniških cenah veletrgovina z železnico

Ivo Andraschitz
Maribor.

Najfinejše ultramarinovo
v kroglicah in prahu :: **plavilo**

SAMO ENGROS NUDI! Iastna izdelovalnica **F. Turin, Celje**

Nezlomljivi glavniki

elegantni, lahki kot pero, neogorljivi.
Konkurenčne cene!
Bogata izbira barv.

Predno kupite drugje, zahtevajte v
Vašem lastnem interesu najprvo ne-
obvezno ponudbo pri

Leipzig. Kammfabrik Küas & Co.
Leipzig-Eu., Schiebstraße 13 (Deutschland).

Karbid

in krasne karbidne namizne in rudokopne svetiljke po tovarniški ceni v glavni zalogi

Ivo Andraschitz
Maribor, Vodnikov trg št. 4.

Delavnica za glasbene instrumente

Brata Baumgartner,
Celje, Gosposka ulica 38

Edina izdelovalnica glasbeih instrumentov v Jugoslaviji.

Gonilna jermena in transmisijske trakove vseh vrst razpošilja

tovarna gonilnih jermen

Schultz & Kaplan, Fulda (Deutschland).

Istotam se sprejmejo tudi izvežbani zastopniki.

Manjša vila na deželi

pol ure od Ptulja ob glavni cesti, hlevi, mlad sadovnik, njiva na prodaj. Dopisi se prosijo pod „Jap“ na upravo lista.

Kdor išče

oskrbnika, gozdarja, zastopnika v lesni stroki, pohištvom itd., naj sporoči svoj naslov upravi lista.

Strokovni register v vseh vzhodnoevropskih jezikih priobčeval se bode v „OST-EKSPORTU“

listu za izmenó blaga med srednjo in vzhodno Evropo. 12 kratna mesečna objava v 7 jezikih stane nem. M. 504.— Naročila sprejema Anončna ekspedicija Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Velepodjetje išče KNJIGOVODJO KORESPONDENTA (slovensko, hrvatsko, nemško) BLAGAJNIKA

za takoj nastop. Upoštevajo se le prvovrstne samostoj. moči.*) Sprejme se tudi proti dobri plači perfektna **steno-grafinja in strojepiska**. Ponudbe s kratkim življenjepisom in navedbo željene plače pod „SAH“ na upravo.

*) Prednost absolventi trg. akademij, samci.

Proda se odmah:

1 landauer-kola

u vrlo dobrom stanju, shodna mjesto omnibusa;

1 plateau-kola

na perima, shodna za špeditera ili za prevazanje boca;

1 pekarska peč

sa 3 cijevima i ormarom za sušenje za slašičare, 2 ormara-ledenice te još više stvari za pekarnice. Naslov u upravi.

pek skoro 2000 kg žemelj. Beli kruh stane 25 K za kg (25 žemelj tehta 1 kg), skupni iznos pridelka enega ha v obliki žemelj 50.000 K.

Hektar krompirja dá 125 stotov à 200 kron, skupno 25.000 K. Iz te količine se more izdelati 1500 litrov alkohola in 125 litrov ostankov, ki zadostujejo za prehrano ene krave 6 mesecev. 1500 litrov alkohola à 40 K — 60.000 K in ostanki — 1100 l mleka — 5500 K, skupno 65.500 K. Če bi se iz tega špirita napravil liker v množini 3000 litrov à 100 K, bi skupna vrednost iznašala 300.000 K.

Hektar sladkorne repe dá 250 stotov sladkorne repe in 80 stotov listov. S temi moremo prehraniti kravo pol leta — 1100 l mleka — 5 tisoč 500 K. Sladkorna repa prodana sladkorni tovarni kg á 1.20 K, skupno 30.000 + 5500 — 35 tisoč 500 K. Fabrikant pridobi 4000 kg sladkorja, 500 kg melase in 80 stotov sladkor. zrezkov v vrednosti 5500 K. Cena sladkorju iznaša ca 20 K, melasa kg 4 K, skupno 80.000 + 2000 + 5500 — 87.500 K. Pri nadaljnjem proizvajanju slaščic, čokolade itd narastejo po poročevalčevem mnenju prodajne cene od 87.500 na 400.000 K.

Pri kalkulaciji vina dobimo za producirano množino vina na 1 ha vinograda in odpadkov, potem žganja itd. iznos 46.500 K. Če izdelamo iz omenjenih množin petiotska vina, bi jih mogli prodati za 110.000 K in pri produkciji šumečih vin bi se mogli prejemki zvišati celo na 1 milijon kron.

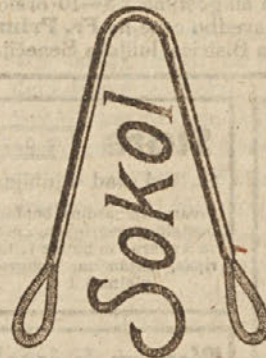
Zdi se nam, da so vzete cene nekaterim agrarnim izdelkom prenizko, nekaterim fabrikatom pa previsoko. Poleg prejšnje moramo omeniti še to napako.

Inserati v „Jugoslovanski borzi“ imajo vedno najboljši uspeh ter zaležejo najmanj toliko, kakor da bi oglaševali v dveh drugih listih.

Zakaj moremo razpošiljati „Jugoslovansko borzo“ zastonj?

Kakor je vsem našim cenjenim čitateljem in inserentom znano, je „Jugoslovanska Borza“ v prvi vrsti inseratni in reklamni list, ki ima namen zblížiti kupca in prodajalca, oferenta in povpraševalca, potom uspešne reklame. Da je list v verigi našega gospodarskega organizma v veliki meri potreben, je jasen dokaz, da izhaja že tretje leto v veliki nakladi zaenkrat samo v slovenskem in hrvaškem narečju in latinici. List se vzdržuje in razvija v prvi vrsti iz inseratnih dohodkov. Radi tega se čuti uprava lista dolžno, da napravi vse mogoče, da najde za oferenta kupca in za kupca primerne prodajalca. Da se more to iskanje vršiti kar najuspešneje, je v ogromno korist našim inserentom, da se list pošilja zastonj po vseh zemljah jugoslovanske države. Uprava stoji radi tega neomajno na stališču, podprta z mnogimi dokazi, da je najboljši list za inseriranje oni, ki se nudi kakor plakat zastonj kupujočemu in prodajajočemu občinstvu. Naravno, da je samo na ta način mogoče, prekorčiti naklado vseh drugih listov, ki jih je treba dobro plačevati in ki, še tako dobri, ne morejo vsled svoje visoke cene pokazati svojega inserata kar največ ljudem. Uredništvo se je potrudilo, da izbere samo boljši material za list. Iz prošlega tedna sestavljene gospodarske vesti, že mnogo priznana podučno povest, cene, nabave, različne informacije itd. nudi list zastonj. Tudi

Niže cijene, dok traje sadanja zaliha!

Nudjam
ukusno izradjene
naknadne
dijelove za
poramenice

vrlo rastezljive marke SOKOL, bolje od gumijevih! - Cijena po komadu njem. M — 45, — 50, — 55, — 60: nadalje nudjam moje podvezače marke „TVAJNE“, ukusno izradjene, od najbolje glasovirske žice, koji potpuno nadoknadjuju gumi-jeve (mnogobrojne zahvale!); cijena po paru 10 mm široke pocinijene M 1'40, pomjedene M 1'50, posrebrjene M 2'10, pocinijene M 1'70. Uzorke samo uz unapred poslani novac pridodavši M 1'— za poštarinu. Traže se prodavači i zastupnici! Plativo kroz „Dresdener Handelsbank“ Dresden ili kroz Postscheckkonto Berlin N. W. 7 k. 83542.

Ivan Babič, Berlin 0.34.
Memeler Strasse 76/I. v.

Trgovina z urami in zlatnino
F. ČUDEN, Ljubljana, Prešernova ul. 1.

Lepilna sredstva

(Klebstoffe) za kartonažne tovarne, plakaterske zavode, litografije, tovarne kuvert, etiket in zavitkov v vsaki množini na prodaj.

Naročila nasloviti na
ANONČNO EKSPEDICIJO AL MATELIČ,
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Karbidne gorilce

na debelo in na drobno priporoča po tovarniški ceni

A. SUCHY, KRANJ.

Zastopniki se iščejo.

Lesene žeblice za čevljarje

(drvene čavljice za postolare)

izradjuje

Tvornica drvenih čavljica,

Ivan Seunig ml., Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Vsakovrstne

slamnate in volnene klobuke

slamnate torbice (ce arje) predprazni-nej vse različne slamnate izdelke priporoča gospodom trgovcem in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tvornica slamatih in volnenih klobukov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Kupim malo posestvo s hišo kje na Dolenj. ali Sp. Stajerskem, v kateri bi se nahajala trgovina ali gostilna s 5-10 oralov zemljišča. Ponudbe z navedbo cene na **Fr. Primc ml.**, Tomlinje 3 p. Ilirska Bistrica Julijska Benečija.

Prodaju se:

cirkularne pile sa bencin-motorom 6HP
jedna željezna stružnica (Drehbank), 1 komplet.
stolarska radionica.
M. Tomažin :: Ljubljana
Pred Prulami 23.

Stora d. z o. z.

Št. Vid nad Ljubljano
tovarna za gardine, bonfams, posteljina pregrinjala, zavese za kavarne in hotele iz tula, ripsa, entamina, kongresa, platna i. t. d.

Oferiram la čreslo (Fichtenlohe)

B. Kamenšek, Dobrna pri Celju.

Albert Matijevič odpremištvo.

Zagreb, Gajeva ul. 55. Telefon 22-73.

THE REX Co.

Ljubljana

Gradišče štev. 10 Gradišče štev. 10.
Špecialna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniškimi potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

Prodajemo jednu kompletnu i intaktnu

okretnicu

(Drehscheibe) 4 m. duga, koja se može i poduziti. — Pogledati se može kod Čakovačko skladište d. d. u Čakovcu.

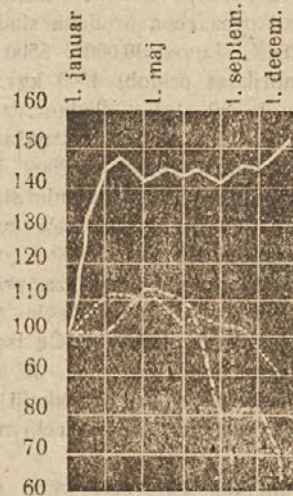
UMETN. PLAKATE
REKLAMNE RIŠBE
OSNUTKE VARSTV
ZNAMKE IMENA DI
PLOME MODERNO
OVOJNINO ETIKETE
KLIŠEJE OSKRBI

"ALOMA"
LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 3.

oni, ki ne plačajo 24 K letno za poštnino, bodo prejeli list, čeprav ne redno. Za to ta poštnina ni nobena naročnina in list radi tega nima nobenih naročnikov.

Padec cen na svetovnem trgu.

«Frankfurter Zeitung» prinaša zanimivo grafično predstavo padanja cen blaga na svetovnem trgu v letu 1920., ki jo tukaj posnemamo tudi mi. O indeksnih številkah smo že pisali v pretečenem letu. Indeksne številke so povprečne cene vsega blaga, računane na dosti različne načine.

Vsota ameriškanih cen v različnem času različnega blaga (bombaž, kava, pšenica, koruza, oves, rž, maslo, baker, svinec, cink, srebro, petrolej, sladkor, surovni cin, jeklo in železo itd.) da ameriškane, vsota angleških cen angleške in vsota nemških cen da nemške indeksne številke. Padanje in rast teh številke, torej padanje in rast draginje v najpotrebnejših produktih je narisan v zgoraj postavljenem diagramu tako, da pomenijo izvlečena črta nemške cene v veliki trgovini, črta, ki je punktirana, angleške in tretja (— . — . —) ameriškane cene.

Mesec januar je vzeti za izhodišče tako, da se takratno stanje cen vzame za 100% in vsako nadaljnje padanje ali vstajanje meri procentualno od teh 100%.

Diagram kaže, da se je draginja v Nemčiji v toku pretečenega leta poostrila za nad 50%, cene blagu so se torej sorazmerno zvišale za polovico in še vedno počasi rastejo. Temu je krivo vedno slabše stanje, vedno novo padanje marke, ki se je je vedno več, ker je postajala manj vredna, zahtevalo za blago. Padec marke je bil posebno januarja meseca tako velik, da je paraliziral vsako reakcijo padanja cen na svetovnem trgu, ki bi bil gotovo z močnostjo gospodarskih zakonov morala nastopiti tudi v Nemčiji in povzročiti tudi tukaj znižanje cen.

Nasprotno kaže angleška in ameriškana črta vedno globlje padanje. Ameriškana je poleti in sedaj na zimo padala in dosegla decembra pretečenega leta 64%, kar znači da so se cene znižale za več kakor 1/3.

V Angliji so cene povprečno padle za 10% v primeri s cenami meseca januarja in v primeri z onimi od meseca maja, ko je črta dosegla 110%, za 20 odstotkov.

V vašem lastnem interesu je, da inserirate v „Jugoslovanski borzi“, ki je razširjena po vsej Jugoslaviji.

Mesto tajnika, upravitelja ali ravnatelja

v lesnoindustrijskem podjetju, veleposestvu, vinski veletrgovini, zdravilišču, lečilišču ali hotelu išče 35 let star priva'nik, oženjen, brez otrok, s primernim kapitalom, katerega bi vložil lahko kot kavejco ali delež. Obvlada vsa kontorska dela je zmožen popolnoma slovenskega, srbohrvatsk ga, nemškega in madjarsk ga jezika. Sportnik reprezent osebnost.

Dopise se prosi pod G. B.V. na upravo lista.

Domata trdka.

Solidne cene.

Velika izbira izgotovljene

obleke

vseh vrst za gospode, dame in otroke. Zaloga vsakovrstnega

blaga

za moške obleke, površnike in sukne, dalje

vata

za krojate v kosih in na metre.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica 9.

Najnovejši kroji.

Točna postrežba.

PRODA SE

potpuna električna proizvodnja

sa stoječim Diesel-motorom 12 P. S., dinamostrojevi, akumulatorom i svima aparatima, što so potrebni za pogon. — Poblizje obavesti daje

Samostan franjevaca u Mariboru.

Koja firma imade

za prodati Korkholz ili guba? u velik komadima Odgovor na Pavao Kolaric, mlin na turbine, Drnje.

Klobuke, moške in ženske, sprejema v popravilo

ter iste prekroji v najmodernije oblike tovarna

FR. CERAR, Stob, pošta

Domžale pri Ljubljani.

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pisanje (riše, note) putem nerabljive, dakle nikada nadomestka potrebne stakl. plošte

Zahtevajte cjenik i uzorke raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevino SHS

THE REX & CO. -- LJUBLJANA

GRADIŠČE ŠTEV. 10

Narodno gospodarstvo.

DOMAČA TRGOVINA.

Italija in naša lesna trgovina.

Vsi gospodarski krogi naše države, v prvi vrsti številni lesni producenti, trgovci in industrijci so komaj čakali, da se uredi politične in gospodarske razmere z Italijo, da bi mogli razviti v kar največji meri svoje delo. Navzlic neštevilnim težkočam, ki so se in se še vedno pojavljajo v lesni produkciji, trgovini in industriji, se je ta velika veja našega narodnega gospodarstva vsled solidnosti naših podjetij in moči našega kapitala mogla izogniti večjim krizam in prestatih težak preizkuševalen čas brez močnejših potresov in slabih posledic. Navzlic pasivnemu držanju Italije, ki nam je zaprla vrata za izvoz v lastni hiši, smo razvijali trgovino in našli kupcev dovolj v zapadnih državah. Izvažali smo po ovinkih in dragih potih, ki so v zadnjem času skoro uničili našo konkurenco na svetovnem trgu. Pregovori v Santa Margherita so vsaj malo ventilirali vprašanje prostih luk, od novih trgovinskih pogajanj z Italijo pričakujemo novega, sfalnega uspeha. Na Sušak z Brajdico polagajo lesni produktivni, trgovski in industrijalni krogi slej kot prej kar največjo važnost in ostajajo optimisti že za prvo pomlad.

Ta optimizem je opravičljiv samo pod tem pogojem, da postanemo delavni v kar največji meri. Na ta način bi mogli vsaj deloma popraviti izgube na nacionalnem in političnem polju. V nasprotnem slučaju bomo padli v odvisnost reških trgovcev, katera odvisnost bo za nas ravno tako težka, kakor so težki nepovoljno sklenjeni politični ugovori rapallskega sporazuma.

Sušak z luko nam bi za prvo silo in v času razvoja našega lesnega gospodarstva skoro zadostoval. To nam je edina tolažba v časih, ki se še nahajajo pred popolnim obračunom z Italijo.

Črna kava — 10 kron! Kakor poroča „Jugoslavenski Lloyd“, se zdi, da bo Osijek poleg Skoplja seveda najdražje mesto v Jugoslaviji. Tamkajšnji kavarnarji nameravajo namreč dvig-

niti ceno eni črni kavi na 10 kron. Kavarnarji stojijo na stališču, da je črna kava luksuz in kdor jo hoče piti, ta naj jo plača. Eden osiječki list pa predlaga, da naj se vpelje vstopnina za kavarne. Česa bo še vsega po svetu.

Trgovina z žitom in moko v Vojvodini. Prometna kriza traje še naprej, radi tega trgovina stoji navzlic velikim količinam žita in moke, ki se nahaja v Vojvodini. Do 30 km se rabijo vsled pomanjkanja vagonov navadni vozovi.

IZVOZNA IN UVOZNA TRGOVINA.

Nemški eksport v zemlje bivše avstro-ogrške monarhije. Organi nemške težke industrije opozarjajo nemške industrijce, ki zadnji čas eksportirajo svoje blago v Čehoslovaško, da je Čehoslovaška republika dovoljno industrijalno razvita in da bo sama svoje blago izvažala. Čehoslovaška ima sama tri petine vse industrije prejšnje avstro-ogrške države. Radi tega naj se nemški industrijalni krogi ne brigajo toliko za izvoz v Čehoslovaško, temveč naj gledajo, da si osvoje nastale nasledstvene države, v katerih je preje prevladovala češka industrija. Nemčija, ki ceneje producira od Čehoslovaške, bi mogla ceneje prodajati v teh zemljah svoje produkte. K temu pristavljamo, da imajo v marsičem organi težke nemške industrije prav, posebno kar se tiče vmesne češke trgovine, na drugi strani pa bo naša država s carinsko močjo skušala preje pomoči razvoju češke industrije, ker nas vežejo s Čehoslovaško poleg mnogih historičkih in nacionalnih momentov tolike gospodarske vezi, da vse za tega ni moči prezreti. V bodočnosti bo seveda naš konflikt z Italijo in pomoč drugih držav igrala pri tem veliko vlogo.

PROMET.

Izhod na morje.

Z rapalsko pogodbo je naši državi pripadel večji del vzhodnega Jadrana s pristanišči: Split, Metković, Gruž in Šibenik. V članku „Naše morje“ v št. 28 je uredništvo v obrisi označilo naše izhode na morje. Vsekakor moramo zahtevati, da

se naša vlada ne iz katerikoli političnih razlogov (kakor je načrt Metković-Opuzen), temveč iz čisto državnih in gospodarskih potreb resno in trezno loti tega vprašanja. Danes Slovenija in Hrvatska nimata izhoda na morje. Ako tudi nam pripadeta Baroš in Delta, nista izgraženo pristanišče. Svoječasno je bilo baroško pristanišče zgrajeno samo zato, da razbremeni reško pristanišče pri lesnem eksportu. Kakor znano, more v tej luk pristati komaj pet parnikov, kar je že danes premalo za izvoz iz Slovenije, Hrvatske, Slavonije, Bačke in zapadne Bosne, akoravno vsi ti kraji Jugoslavije gravitirajo k hrvatskemu Primorju, tvoj na Reko, oziroma Baroš in Delta. Vsi smo soglasni v tem, da bo treba tu zasukati rokave že samo radi konkurence s svobodno reško državo. Ne sme se pozabiti, da na Baroš gravitirajo tudi deli drugih držav, kakor n. pr. Madžarska, del Avstrije in ako se bodo sklenile ugodne trgovske pogodbe, tudi vsa Avstrija in Českoslovaška. Za Českoslovaško blago je Jadransko morje celo glavni izhod, ker severnomorsko morje in Hamburg ne bosta zelo vlekla nase češke industrije, ki bo z nemškimi izdelki konkurirala v Nemčiji.

Razen Baroša, ako bo pripadal nam, moramo najresnejše vpoštevati pristanišče Split, s kaštelanskim zalivom, ker je to pristanišče veliko, naravno, ter so danj vsi pogoji, da se bo razvilo in da bo moglo sprejeti tudi več sto parnikov in mnogo jadernic. Razen tega je pa tu mnogo prostora za skladišča itd. Klima je krasna, okolica lepa in zdrava. V neposredni bližini bi ostalo današnje mestno pristanišče ter pristanišče in doline otoka Brača. Samo nekaj manjkal Ni železnike zveze! Danes je Split zvezan s Šibenikom in Kninom, kjer bi se spočila liška železnica Zagreb-Gospić-Knin, ki se gradi že mnogo let. Akoravno manjka samo še par kilometrov do končne izvršitve, že dve leti nismo mogli nadaljevati dela in govori se celo, da je vlada ustavila graditev te železnice in da je dala material prepeljati na drug kraj. (Vsekakor je to težko verjeti!) Druga železniška zveza spaja Split s Sinjem v Dalmaci-

Iz malega raste veliko.

Prosto po nemški trgovski povsti „Vom Süß zum Handelsherrn“ od Fr. W. Stern-a.

(Dolge)

Gospod Prinčič je odšel v pisarno svojega šefa, da se z njim še pogovori o nekaterih raznih zadevah, naši mladi prijatelji so pa zaključevali svoje današnje delo z rastočo radovednostjo, kako se bo razvila levantska trgovina.

Prihodno nedeljo so bili naši prijatelji ob čestitnem uri zbrani. Eden izmed gospodov je preskrbel velik zemljevid Balkana. Pomaknili so svoje stolce bližje in se madovedno zagledali v roke in pogorja, narisana na karti.

„Petovanje, ki ga bomo napravili po Balkanu“ je začel prokurist, »ne bo trajalo tako dolgo kakor v resnici, navzlic temu nam bo dalo mnogo vpogleda v ves promet zemlja, ki jih mislimo priločiti v svoj delokrog. Od začetka pa mora slediti nekoliko uvoda. Če hočemo dobiti zveze s katerokoli teh naših dežel, moramo vedeti v prvi vrsti, katero industrijo ima že in katere sirovine producira. Na ta način ugotovimo, kateri produkti so važni za izvoz in kateri pri uvozu za te kraje.

Na vsak način konzumira dežela, ki je revna na industriji, mnogo več od industrijalnih in sicer gospodarsko lepo razvitih krajev. Raditega je banatski promet kar najbolj važen za zapadnega trgovca ali eksporterja, ker manjka skoro vsaka industrija v Levanti in potrebo je treba kriti edino z uvozom. Še one prve male na-

stavke industrijskega razvoja v sredini Balkana — v Makedoniji in Južni Srbiji je pokončala vojska. Gotovo bo pretoklo še par let, da pridemo v teh krajih na prodovno razmere.

Čprav je konkurenca, posebno francoskega, grškega in italijanskega blaga dosti velika, se da navzlic temu napraviti dovolj dobičkanosti kupčiji, če postopamo v trgovini s temi kraji z veliko previdnostjo in poznanstvom teh krajev.

V prvi vrsti si je treba pridobiti zanesljivih in dobrih zastopnikov, ki si običajno z dobro pravizijo služijo svoj kruh. Ne škodi obenem stopiti v zvezo s kakšnim dobrim birojem, ki nas informira o vsem važnem, kar se pripeti v gospodarskem življenju v teh deželah. Levantske dežele iščejo namreč vedno kreditov in tudi mi jih bomo morali dajati v večji ali manjši meri.

Poskušali bomo seveda povsod s kasa - pogoji proti izročitvi dokumentov prodreti, ali vsaj najti pri bančnih zavodih primeren delkredere za naše levantske papirje.

Največ uspeha seveda pričakujem od naših kupčij, ki bodo merile na izvoz, to je v izvozu sirovin iz teh krajev na zapadnoevropska tržišča. Importna kupčija v Levanti je običajno združena z izvozom iz Levante. Z eno besedo, mi bomo delali takozvane zamenjalne kupčije in za poplačanje odposlanih produktov bomo iskali garancij v blagu, ki pride v poštev pri izvozu.

Pri taki trgovini ni treba bogve kakšnega strokovnega znanja v blagoznanstvu, kakor na primer v velikih trgovinah, ki se specializirajo

na gotovo branžo. Nakup blaga za izvoz v Levanti se navadno vrši potom eksportnih agentur, ki imajo nalogo, da vežejo domačega producenta z eksporterjem, prodaja uvoženega blaga na drugi strani se vrši večji del potom komisijonarjev, ki prodajajo blago potom javnih dražb — aukcij — intenovanih ali pa direktnim potom interesentom.

Pri tem moramo vedeti za prave viire, na katere se bomo obračali in na drugi strani za najboljše trge, kjer se da blago spraviti v promet.

Pri uvozu blaga moramo biti natančno informirani o željah tankajšnjega različnega prebivalstva. Po možnosti mu bomo skušali dati nove inicijative, mu budili zanj nove, naše evropske potrebe, pri tem seveda bomo morali v kvaliteti blaga stati na isti višini z našimi konkurenti.

To je približen okvir našega dela z Levanto. Od začetka bo treba seveda mnogo pisariti, zadovoljiti se bomo morali tudi z manjšimi naročili in odpošiljati bo treba tudi tako blago, pri katerem se ne da mnogo zaslužiti. Ko pa se enkrat nahajamo v trgovski strugi in bo vsa kupčija lepo tekla, bomo lažje izbirali bolj dobičkanosne predmete in samo večja naročila. Kakor rečeno bomo rabili v prvih mesecih mnogo pomožnih sredstev, da pridemo do cilja. Vzgoja zastopniškega materiala bo veljala mnogo, mnogo truda. Večina trgovcev, ki na svojem potu razvoja omaza, pade že pri tem delu, pri vsvarjanju svojih stalnih sotrudnikov — zastopnikov. Mi se tega dela ne strašimo, tudi če bo trajalo danje

il. To je ozkotirna železnica, ker pa gre samo do Sinja, pomeni to, da gre do pod Dinarske planine, torej do bosenske meje. To je vsa zveza srednje in severne Dalmacije z notranjostjo naše prostrane in velike države! To je današnji »izhod« na morje. Iz Imotskega in Bugojna mora prebivalstvo na vozovih v Herzegovino do Čapljine. Bosna, ki tudi, pa še kako gravitira k morju, čepi v zapečku. Ganiti se moramo že radi tega, ker so tu tudi strateški razlogi. Nužnost zahteva energično v vsakem pogledu, da se tu lotimo dela, najsmotrenejše potrebe, ker čemu nam bo sicer morje, ako ne spojimo svoje notranjosti s tem toliko opevanim sinjim morjem?

Pri tem posebno opozarjam na načrte društva inženirjev in arhitektov v Splitu in na knjižice ter načrte inž. P. Senjanovića.

Ne mislim nadaljevati in odvzemati listu prostor, ne zato, kakor da bi to ne bilo važno, temveč najbolj radi tega, ker se o tej potrebi piše že skoro 40 let in posebno temeljito v tej svobodni eri našega naroda po zedinjenju v veliki in bogati Jugoslaviji. Agl.

CARINA, DAVKI IN MONOPOLI

Dohodninski davek. Obdavčenci, ki v letu 1920 še niso bili obdavčeni z davkom na dohodnino III. razreda, a k tej vrsti davka pripadajo tudi oni, ki imajo kakšno dohodstveno podjetje, čigar prihod spada pod dohodninsko obdavčenje III. razreda, morajo izkazati do 20. januarja 1921. leta svoj prihod iz podjetja ali kakšnega drugega koristnosnega posla. Izkazati je treba one dohodke, ki odpadajo na čas od začetka poslovanja. V nasprotnem slučaju bi bili kaznovani z globo 1000 K. V mesecu jan. 1921 še morajo izkazati dohodki pravnih in javnih nameštencev, ki so podvrženi pod dohodninski davek 4. razreda, pri mestnem davčnem uradu. Kot temelj se jemlje plača, ki je večja kot 80 K. Od izkaza dohodkov so izvzeti uradniki podjetij, ki so obvezana javno polagati svoje račune. Njihova beriva izkazujejo podjetja.

časa, kakor pa si to sedaj predstavljamo. Poraba proizvodovalnih agencij mora biti dalekosežna. Obračali se bomo poleg tega še največ na nam že znane trgovce, večje posestnike, agenture, gospodarske organizacije, trgovske in obrtne zbornice na različne redakcije trgovskih in drugih strokovnih listov, ki so se že začeli pojavljati v glavnih mestih Srbije in Macedonije.

Gotovo je, da se da tam zdolaj lepši kupčiji dovolj napraviti. Treba je samo, kakor smo že zgoraj rekli, gotove previdnosti. Ljudje, ki se pritožujejo čez trgovino onih krajev, si morajo samo samim sebi pripisati krivdo, ker niso znali izbrati pravih, zanesljivih zastopnikov.

Ko sliši te mnogokrat med domačim občinstvom krožeče govornice o poludljivih ljudeh, zamazanih, ušivih, ki samo ropajo in požigajo, ko čujete pripovedovati o življenski nevarnosti potujočega trgovca, seveda ne smete vsega verjeti. Po celi Hrvaški in Sloveniji se pripoveduje, da živi čuden narod v teh naših krajih. To vse izvira iz nevednosti in dela samo sramoto našim ljudem, ki si domišljajo, da stojijo bogvekoliko višje nad Macedonci.

Moram Vam pa reči že sedaj, da se macedonski Srbin in Arnavt, ki živi po poljanah, kakor Kosovo polje na primer ali Metohija, nosita tako čedno, kakor naši kmetje. Vsled poljskega dela je seveda zamazan, ali v soboto oziroma nedeljo ga vidiš v čisti obleki s srbsko šajkačo ali belo arnavtsko čepico na glavi, umitega, ostriznega in obritega, da bi po svoj snaznosti ne delal nobenemu narodu na svetu sramote. Mi

Davek na obresti glavnice in na rente. Do 20. januarja se bodo morali izkazati dohodki od obresti na glavnice in rente. Predmet je vsako imetje, ki se ga ne dotakne niti posredno niti neposredno zemljiški, hišni, dohodninski ter rudarski davek in ne dotakne dohodninski davek podjetij, ki so obvezane na javno polaganje računov. Davek na obresti in rente se ima razpisati od obrestnega in rentnega dohodka, dobljenega v prošlem letu. Radi tega se ima naznačiti pod dohodek, podvržen za leto 1921. oni iz leta 1920.

Monopol za izvajanje električne struje v Rusiji. »Morning Post« javlja iz Curiha, da je sovjetska vlada podelila nekemu Hugi Stinu pravo monopolizacije električne struje v celi državi.

DROBNE GOSPODARSKE VESTI.

Izjava angleškega trgovskega ministra. Angleški trgovski minister je izjavil sotrudniku lista »Daily Graphic«, da bodo Angleži kreditirali Avstriji, Romuniji, Poljski, Bolgariji in Češkoslovaški, nikakor pa ne Nemčiji in Rusiji. O Jugoslaviji se angleški minister pri tem ni izjavil.

Japonska vlada gradi veliko pristanišče v Tokiju. Japonska, ta nova protivnica Amerike lu Anglije na morju, je napravila velikopotezen načrt o zgraditvi novega, velikega tokijskega pristanišča. Delo bo trajalo 20 let in bo stalo 350 milijonov jenov. Mislimo, da bi bil čas, da bi tudi mi že kaj pričeli, n. pr. v Splitu.

Politični pregled.

V času, ko se malo dela a mnogo zabavlja in propada, nam mora energija naših katerekoli vlade samo imponirati. Pašič, ki mu je bila sreča mila sestaviti prvo voljeno vlado iz radikalne energično postopal posebno v pogajanjih z različnimi manjšimi strankami. Pričakujemo od vladnimanske stranke, je po zadnjih vesteh precej de, da sama začne po ustvaritvi dovolj močne parlamentarne večine delati in ji potem moramo

bomo morali še v maršičem korigirati svoje mnenja o teh naših krajih.

Po vseh krajih, posebno v bližini albanskih meja, se nahaja polno vojaštva, ki vzdržuje red in mir. Resnica je, da kar se varnosti tiče, še ni poskrbljeno v dovoljni meri. Vendar se bo tudi temu odpomoglo. Ob cestah, kjer so večje naselbine bolj oddaljene se gradijo žandarmerijske postaje in v teku dozlednega časa, se bo vojaštvo nahajalo samo še po mestih in orožništvo bo lahko samo vzdržalo red in mir. Torej kar se osobne varnosti tiče je vse drugo res kakor fantastične pravljice naših, tako malo podjetnih ljudi.

V trgovskem oziru, kar se kredita tiče, se bomo zaenkrat mogli zanesti samo na srbskega trgovca, ki je pošten in varčen človek, na turške in grške zastopnike, ki so si že prisvojili dovolj naše kulture. Seveda bo treba paziti pri tem, da jim ne bomo naenkrat zaupali po mnogo tisoč dinarjev, ker pač civilizacija še ni dosegla one v naših krajih. Od začetka bomo, dokler ne spoznamo ljudi, s katerimi bomo delali, zaupali samo po par sto dinarjev. Večjim zavodom in bančnim podjetjem nasproti se bomo morali seveda tako obnašati, kakor v naši ožji domovini.

Naj bo toliko za uvod našega potovanja po Levantii. Sedaj pa nastopimo pot od Beograda proti Nišu in Skoplju, prelepi prestolici Makedonodemokratske, zemljoradniške in skoro gotovo tudi njih ob Vardarju.

(Dalje prih.)

dati pravo, da se obrne na one, ki malo delajo a mnogo zabavljajo. Samo na ta način bo obrnila — in tega je dolžna — vlada sama sebi in vsem bodočim vladam katerekoli stranke potrebni respekt, ki ga v današnjem družabnem življenju za dosego glavnega cilja — sreče človeka — nujno potrebujemo.

Razne vesti.

Ne držl. Angleški državnik Josip Chamberlain je držal nekega dne v nekem škotskem selu govor, s katerim je branil zaščitno carino. Njegov govor je neprestano prekinjal neki udeleženec shoda, ki se je nahajal v bližini trčbune. Stvar se je odigrala približno sledeče: Chamberlain: bombaž raste — udeleženec: Ne držl! — Železo raste... Ni točno!... Cement raste... Ne držl. Končno je Chamberlaina zapustila potrpežljivost, okrenil se je k motilcu in mu rekel: Jako dobro, prijatelj, ko pravite, da vse to ne držl. Ali jaz vam bom povedal še take stvari iz gospodarskega življenja, da vam bodo šli lasje pokonci. Slušatelj se je mirno dvignil s svojega sedeža, smel klobut z glave in rekel: Tudi to ne držl! Bil je namreč popolnoma plešast.

Cene zadnjega tedna.

DOMAČI TRG.

Vojvodina: Cena pšenici franko postaja 950—980 K. Povpraševanje je precej živo. Enako povprašuje po rži, ki stoji na 800—830 K. Oves 280 K. Ječmen 520—530 K 60 kg. Koruza 350—380 K. Stara koruza, ki se kupuje največ za izvoženstvo, prva vrsta 350—380 K. Druga vrsta je mnogo cenejša. Moka 0 stane 14.50—14.80, krusna moka in moka za kuhanje 13.50—13.80. Poseje standje 2.80—3 K. Amerika ima blaga dosti za izvoz, ali ker stoji dolar veliko previsoko, morajo cene, če naj pride do izvoza, nanovo pasti.

SVETOVNI TRG.

Iz tržišča zlata in srebra. Konec pretečenega leta je prišla na londonski trg večja množina zlata, ki je bila kupljena vsa za nyujorski trg. Lokalna zaloga na londonskem trgu je jako majhna. Trg je dosti občutljiv, ker je vznemirljen vsled neobičajnih bančnih spekulacij in vsled nestalnosti tečaja liver šterlinga.

Položaj na srebrnem trgu je karakteriziran največ z operacijami s kitajskimi menicami.

Depresija na sladkornem svetovnem trgu. Izgledi za češki trg sladkorja se niso prav nič izboljšali. Stara stvar je, da nihče ne kupuje, kadar cene padajo. Pred kratkim časom se je razširjala vest, da bo 5000 ton kupljenega kubanskega sladkorja znižala občutno cene. Teh 5000 ton je bilo že dostikrat kupljenih, pa vendar to ni pravi vzrok padajoče tendence. Pravi vzroki nazadovanja cen ležijo mnogo globlje, v prvi vrsti v splošnem gospodarskem položaju. Nedostatna finančna sredstva onemogočajo vsako vplivanje na tržišče, da se utrdi in nihče noče kupovati več, kakor rabi za vsakdanjo potrebo. Pri tem pa so zaloge silno narasle. Amerikanski trg sladkorja se je nekoliko izboljšal, ali sladkor iz Jave je vedno cenejši. Letošnja produkcija sladkorja je za 1000 milijonov ton na celem svetu večja od prometnega leta 1919 in 1920. Od tega poviška odpade več kot polovico na Evropo, v kateri so več kot preteklo leto producirale sledeče države Nemčija, Češkoslovaška, Francija, Belgija, Holandija in Španka.

Berlinski trg. 7.—14. januarja. Z ozirom na slabše stanje tujih deviz na berlinski borzi — dolar je padel od 73^{1/8} na 67^{7/8} — je trgovina nekoliko zastala. Vsled številnih ponudb in istočasni rezerviranosti konzumentov je bila kupčija slaba. Cena zlata v kosih je padla od 4000 mark na 2000 mark za kilogram; cena srebra pa od 1260 mark na 1220 mark. Elektrolitni baker se je prodajal 2071 mark za kg in surovi ožek po 620 mark, medtem, ko je stal preje 650 mark. Na produktnem trgu je bilo padanje cen najmočnejše. Viktorija grah 180 mark, malo blago 160 mark. Koruza je padla od 166 na 158 mark za takojšnje blago in od 163 na 156 za januar-februarsko blago. Samo laneno seme se je držalo na višini 220 na 230 mark. Zvišanje cen je opaziti na lesnem trgu, posebno za bukovino, ki se je plačevala od 500—755 mark. Živalno je popraševanje tudi po drugih vrstah. Za čevljarke izdelke je malo interesa, tem večje pa za usnje. Cene so se malo spremenile. Na trgu kož je ovrsta tendenca. Živalno je bilo povpraševanje posebno po telečjih kožah, ki so tekom zadnjega tedna poskočile na 15 mark. Zelo negotov je bil trg za kožuševino. Toplo vreme zadnjih tednov je neugodno vplivalo na prodajo kožuševine. To se je tembolj občutilo, zaradi malega povpraševanja na ameriskem trgu kar je povzročilo novo padanje cen. Vkljub temu se položaj na trgu ne smatra neugodnim. Cerk bombaža so se po padanju zadnjih tednov zopet okrepčale. Jolli Meadlen Goad Color and Steapte se trguje sedaj po 28 mark za kilogram, medtem ko se je plačevalo še prejšnji teden po 275 mark.

Priroda, popularni časopis hrv. prirodoslovnoga društva, broj 1., ima ovaj sadržaj: M. Urbani, Kemoterapija. — E. S. Thompson, Jača od smrti. — E. Mach, Oblik tekućine. — K. Zečić, Osvit kulture. — O. Kučera, Nebesni metar i obitelj Sunca. — Pabirci. — Razgovori. S pet grana prirodne nauke po listić u ovom se broju zabavno i počno izmjenjuje tako, da se sav broj prečita s najvećom nasladom. Neopazice naučimo kako je otkriven znameniti salvarzan, zašto je kaopljeća okrugla, koje su razmjere u Sundevu sustavu, divimo se radu pračovjeka iz naše Krapine i suplemenika mu, potrese nas nenadmašiva ljubav majke iće. No to nije sve, jer u pabircima ima cela hrpa vanredno zanimljivih i aktuelnih člančića, kao o najvećoj radiotelegrafskoj postaji, električnim brodovima, vaniliji u krumpiru, požarima u zemlji itd. Uvažimo li, da je sve napisano na tak i svakome razumljiv način, da je ovaj broj urešen s 12 slika, to moramo **Prirodu** svakome najtoplije preporučiti. Jednaku korist imat će od nje neuk i učen, odrasao i djače, pa stoga treba da se svatko pretplati na ovaj naš jedini prirodjački časopis. Pretplata za 1921 40 K, za dijake 32 K, a članarina hrv. prirodoslovnoga društva 60 K, šalje se **Prirodi**, Demetrova ulica 1, Zagreb.

Novo ustanovljena podjetja.

Narodne Novine br. 295, od 29. XII. 1920.

Ferdo Prugovečki, trgovina mješovitom robom. — Visoko.

Gospodarsko društvo kao zadruga u Jabučeti, zadruga z ograničenom odgovornosti. — Jabučeta.

Mica Bresslauer, knjižarska radnja i trgovina mješovitim robom. — Brod na Savi.

Josip Grünhut, tvornica za mehaničku izradbu drva. — Osijek.

Alfred Mogan, trgovina mirodijskim, kolonijalnim, kratkom i nürnbergskom robom. — Vinokovci.

Rudolf Weidl i drug u Brodu na Savi, izvoz uvoz. — Brod na Savi.

Suhomesnata i mlinska industrija d. d. sa sjedištom u Šidu, proizvodnja suhomesnate robe i mliva. — Šid.

Narodne Novine br. 293, od 27. XII. 1920.

Golubovački ugljenik »Jelena« d. d. sa sjedištem u Zagrebu. — Zagreb.

Ivana Antolić, trgovina manufakturne i sitne robe. — Zagreb.

F. Kocian i drugovi k. d., trgovina domaćeg i inozemnog vina na veliko, trgovina mješovite robe na veliko i malo. — Zagreb.

Salanom Ackerhalt, trgovina muškim šeširima i vojničkim proprjetetama. — Osijek I.

Fachat i drug, trgovina sa kratkom, galanterijskom i pomodnom robom. — Osijek.

Antun Gottfried, trgovina staklarske i porculanske robe. — Vukovar.

Leopold Guttman, trgovina sirovom i izradjenim kožom te zemaljskim proizvodima. — Vukovar.

»Narodne Novine« br. 296, od 30. XII. 1920.

Jugoslavenski Kremenezky zavodi za žarulje i elektriku d. d. — Zagreb.

Stjepan Rehak, trgovina mješovitim robom. — Bistra.

Gottlieb Hauser, agenturni i komisionalni posao. — Zagreb.

Makso Gomse, trgovina prekomorske robe na veliko. — Zagreb.

Jakob Kaufmann, trgovina manufakture, platnene i galanterijske robe te tkanica. — Zagreb.

DOPISE SPREJEMA IN PISMENA POJASNILA

DAJE ANONČNA EKSPEDICIJA AL. MATELIČ

LJUBLJANA V NASLEDNJIH ZADEVAH:

Kolektivni oglas Anončne ekspedicije Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. Telefon 174.

(Pri vprašanjih zadostuje poleg navedena številka.)

1 **Kompletna spalnica** za eno in za dve osebi, 1 obednica (obitiran furnir, skoro novo) na prodaj, evtl. tudi v posameznih kosih.

2 **Plemenski janci** (Bergamaska) na prodaj.

3 **Lahke vožnje** za trgovsko blago se prevzame za Ljubljano.

4 **Kupi se:** a) hiša v Ljubljani, b) pisalni stroj, c) decimalna vaga, 200 do 250 kg, d) pisalna miza, e) telefonski aparat, f) steklenice za fina vina in olja.

5 **Vinski sodi** se prodajo.

6 **Kipar sprejme službo** oz. prevzame vsa dela ki spadajo v njegovo stroko.

7 **Osnutke modernih razglednic** za bodočo velikonoč in binkošti, oskrbi umetnik.

8 **Lojal se išče v Ljubljani** (sredini mesta), posestnik bi se evtl. lahko udeležil kot družabnih dobro idoče obrti.

9 **Specerijske stelaže** se kupijo.

10 **Za prodaju lanenog ulja** i firmisa tražimo u Srbiji i Hrvatskoj sveze s solidnim firmama. Predaju se zastupstva.

11 **Billard za karambol** in keglje s keji in kroglami na prodaj.

12 **20.000 zabojev** v velikosti do 20 x 23 x 23 in 25 x 23 x 23 cm takoj na razpolago.

13 **Registrirna blaga** na prodaj za 6000 K.

14 **Steklena stena** za predelitev pisarne, lepo izdelana se proda.

15 **Vpeljana agentura z manufakturnim blagom** išče za povečanje družabnika z 1 mil. K.

16 **Lastnik trgovskih prostorov** išče kot družabnika izkušenega trgovca z nekaj kapitalom.

17 **Zastupnike u Beogradu** traži tvornica u Sloveniji.

18 **Panometer** se proda.

AUTOMOBILE KOLESA ~~MINN~~ MOTOCIKLE VSO OPREMO J. GOREC GARAZA & DELAVNICA LJUBLJANA GOSPOSVETSKA 14 VEGOVA UL. ŠT. 8

Inserati v „Jugoslovanski borzi“ imajo najboljši uspeh!

Tovarna električn. aparatov za jaki tok
SCHEIBER & KWAYSSER

d. z o. z.

Wien XIII 2 AL, Linzerstrasse 16

A P A R A T I

ZA

NIZKO IN VISOKO NAPETOST.

Ročni menjalnik

s zavarovanjem, na dva pola.
250 Volt, do 400 Amperov.

Ceniki in ponudbe brezplačno.

Pri naročilih se blagovolite sklicavati na „Jugoslovansko borzo“.

Samo

„Elida“ Eau de Cologne

Vas more popolnoma zadovoljiti!

BALKAN
EXPEDICIA-SKLADESA

LJUBLJANA-MARIBOR
BEOGRAD-ZAGREB
TRST-WIEN

Stavbišče ob kolodvoru

(gramozni svet) pripravno za zgradbo tovarne na prodaj.

Dopise pod „Lob“ na upravo lista.

Otroške punčke

se sprejemajo v popravilo. Naslov v upravi „J B.“

Foto-atelje „Helios“

Veličan Bešter :: Ljubljana, Aleksandrova ulica 5. Umetniški in reklamni posnetki.

Inserate

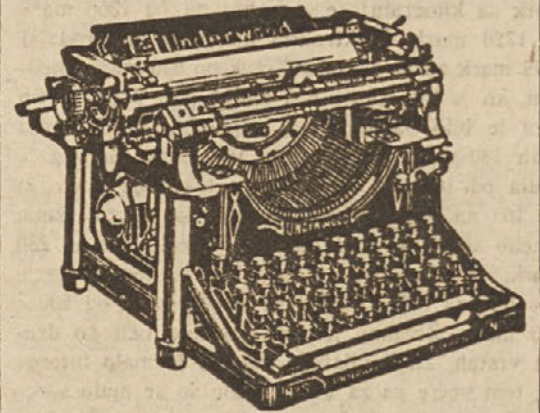
za vse

tuzemske in inozemske časopise

sprejema

Anončna ekspedicija Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Najidealniji ameriški pisali stroj **UNDERWOOD**

dobije se odmah kod
THE REX CO., Ljubljana
 Gradišče štev. 10 Gradišče štev. 10.
 Kod večih naročb popust.

Iščem kompanjona (-ko)

v svrhu ustanovitve prvovrstnega elegantnega damskega frizirskega in manikerskega salona v Ljubljani.

Oni, ki imajo lokal v sredini mesta, prednost. Točne ponudbe pod „Elite“ na upravo lista

Prodajam parostroj

stoječi, posve dobar, 6 HP, sposoben za vsaki pogon, cijena umjerena. Ponude Aurel Jurič, Hum na Sutli.

Manufakturo

in obleke domačega izdelka nudi Josip Olup, Ljubljana, Stari trg.

Kreda in mastnec,

(Cali carbonic. pur.) (Federweiss)
 v večji množini na prodaj. Vzorci na željo. — Dopisi na poštni predal 26. Ljubljana.

VULKAN

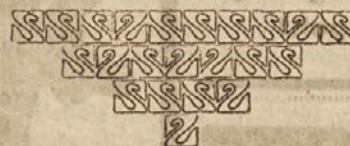
sprejema v popravilo (vulkanizacijo) vse vrste avtoplaščev in zračnic. — Kupuje vsako množino gumijevih odpadkov, zračnic, plaščev i. t. d. po najvišji ceni. Informacije

daje tvornica „VULKAN“ v Kranju, oziroma

IMPORTNA IN EKSPORTNA DRUŽBA

„ATLANTA“ V LJUBLJANI,
 CIGALETOVA ULICA 1.

**TVORNICA
 GUMIJEVIH
 IZDELKOV**

**DRUŽBA Z
 OMEJ. ZAV.
 V KRANJU**